

Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság

4.Bf.256/2012/38. szám

A másodfokú bíróság **2013. év szeptember hó 10. napján** megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberrablás bűntette miatt a vádlott és társai ellen indult büntetőügyben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. r. és a II. r. vádlottak tekintetében megváltoztatja.

A kiszabott börtönbüntetés tartamát az I. r. vádlott tekintetében 2 (kettő) évre, a II. r. vádlott tekintetében 1 (egy) évre enyhíti.

Az I. r. vádlott esetében a szabadságvesztés végrehajtását 4 (négy) évi próbaidőre felfüggeszti, a közügyektől eltiltásra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A II. r. vádlott esetében a próbaidő tartamát 3 (három) évre enyhíti.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege helyesen 435.183 (négy százharmincötezer-száznyolcvanhárom) forint, amelyből az I. r. és a II. r. vádlott külön-külön köteles 133.556 (százharminchéromezer-ötszázötvenhat) forintot az állam javára megfizetni, míg a fennmaradó 168.071 (százhatvannyolcezer-hetvenegy) forint az államot terheli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott tekintetében helyben hagyja azzal, hogy az I. r. vádlott lakóhelye B. város, J. u. 28. 2. emelet 5. a., személyi igazolványának száma xxx Az általa előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt a szabadságvesztés végrehajtása esetére rendeli beszámítani.

A másodfokú eljárásban felmerült 6.272 (hatezer-kettőszázhetvenkettő) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság 2012. február hó 24. napján kelt ítéletével az I.r. vádlottat és a II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rb. társtettesként elkövetett önbíráskodás büntetében (Btk.273.§ (1) bekezdés). Ezért az I.r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, a II.r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtönbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. Az elsőfokú bíróság ítéletében rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámítása felől, valamint a bűnügyi költség viseléséről. Az elsőfokú bíróság a III.r. vádlottat az ellene emelt 3 rb. társtettesként elkövetett önbíráskodás büntette (Btk.273.§ (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette. A III.r. vádlottal szemben az ítélet 2012. február hó 27. napján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I.r. vádlott elsősorban felmentésért, másodlagosan enyhítésért, a II.r. vádlott az ok megjelölése nélkül, védőjük az I.r. vádlott vonatkozásában elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, a

II.r. vádlott tekintetében felmentésért jelentett be fellebbezést. A II.r. vádlott a fellebbezését utóbb visszavonta.

A fellebbviteli főügyész indítványában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A bizonyítékok mérlegelése alapján megállapított tényállás mentes a megalapozatlansági hibáktól, ezért a másodfokú eljárásban irányadónak tekintendő. A felmentést célzó védelmi fellebbezések eredményre nem vezethetnek, mivel a felülmérlegelés tilalmába ütköznek. Az ügyészi vélekedés szerint az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és cselekményeik jogi minősítése is törvényes, a jogi indokolás körében kifejtetett érvei helytállóak. A kiszabott büntetések a büntetés céljának és a belső arányosságnak is megfelelnek, enyhítésükre nincs törvényes indok. Mindezekre tekintettel a fellebbviteli őügyész indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

Az I.r. és a II.r. vádlottak védője a nyilvános ülésen előadta, hogy a védenői terhére rótt, történeti tényállásban rögzített cselekmények nem merítik ki az önbíráskodás büntettének törvényi tényállási elemeit. Ennek oka, hogy a vádlottak részéről a Btk.138.§-ában írt fenyegetés fogalom ismérvei hiányoznak. Erre tekintettel az I.r. és a II.r. vádlottak bűncselekmény hiányában történő felmentésére tett indítványt. Másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentésüket kérte, mivel álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, ugyanis a rendelkezésre álló bizonyítékokat bár beszerezte az elsőfokú bíróság, de azokat nem értékelte, nem vetette egymással össze. Harmadlagos indítványa a büntetés enyhítésére irányult.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán előadta, hogy a munkáját végezte, nem fenyegetett senkit, dolgozni szeretne és a családjáról gondoskodni. A II.r. vádlott a nyilvános ülésen szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, ez azonban a nyilvános ülés megtartásának és a védői fellebbezés elbírálásának akadályát nem képezte (Be.362.§ (3) bekezdés).

A felmentést célzó védelmi fellebbezések nem alaposak, míg az enyhítésre irányuló perorvoslat alapos.

A másodfokú bíróság a védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdése, továbbá a Be.349.§ (1) bekezdése alapján.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan megtartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást. Törvényesen járt el, amikor a svéd állampolgárságú és svédországi lakóhelyű tanúkat idézte a tárgyalásra, azonban a tartós külföldi tartózkodásukra figyelemmel a tárgyaláson meg nem jelent tanúk nyomozati vallomását felolvasás útján - Be.296.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján - tette a tárgyalás anyagává (47. tjkv. 9., 13. és 15. oldal).

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által helyes mérlegeléssel megállapított tényállás pontos, iratellenes megállapítást nem tartalmaz, maradéktalanul helyes logikai következtetéseken alapul, ezért az alábbi kiegészítéssel irányadó volt a felülbírálat során. A másodfokú nyilvános ülésen a büntetés-kiszabási körülmények további tisztázása érdekében az I. r. vádlott meghallgatása alapján a felvett adatok szerint az elsőfokú ítélet személyi tényállása az alábbiakkal egészítendő ki.

- az I.r. vádlottat 2009. év óta vesekő problémák miatt orvosi kezelés alatt áll.

- Az I.r. vádlott 2010. április hó 27. napján született lánya tartósan beteg.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete 5. oldala (6) bekezdését az alábbiakkal egészíti ki az iratok tartalma alapján a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontjára figyelemmel.

- A svéd állampolgárságú vendégek (sértettek) a kialakult helyzetet elfogadták, a kérés nélkül felszolgált italokat nem küldték vissza, a helyiséget azonnal nem hagyták el, az italokból fogyasztottak is (1. számú tanú vallomása, nyom. ir. I. kötet 129. oldal).

A fenti kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítéleti tényállása teljes, a másodfokú bírósági eljárásban eredményesen nem támadható, így a védő ez irányú fellebbezése a Be.351.§ (1), 352.§ (2), (3) bekezdése szerinti felülmérlegelés tilalmára is figyelemmel eredményre nem vezethetett. A védői érveléssel szemben az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállását a tényeket illetően részben beismerő vallomást tett az I.r. és a II.r. vádlottak nyilatkozataira és a sértetti vallomásokra alapította, elvetve a vádlottak érdekkörébe tartozó tanúk önellentmondó és más aggálytalan bizonyítékokkal is megcáfolt nyilatkozatait. Szemben a védői állásponttal, az okszerű bizonyítékértékelő tevékenységéről az elsőfokú bíróság meggyőzően számot adott az elsőfokú ítélet 14. oldalán. E szerint a vádlottak kollégáinak vallomása a releváns részleteket illetően vagy nem tartalmazott konkrétumokat, vagy pedig a vádlottak érdemi védekezéseihez igazodóan módosult.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett az I.r. és a II.r. vádlott büntetőjogi felelősségére. A helyesen megállapított elsőfokú ítéleti tényállásból következik a vádlottak (egyénekre) személyekre bontható büntetőjogi felelőssége és a cselekményük minősítése is törvényes.

Az elsőfokú bíróság maradéktalanul helyes indokok alapján minősítette az I.r. és a II.r. vádlott cselekményeit 3 rb., társtettesként elkövetett önbíráskodás büntettének (Btk.273.§ (1) bekezdése). A védő által felvetettekre figyelemmel a másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a Btk.138.§-ában meghatározott fenyegetés megvalósult úgy az I.r., mint a II.r. vádlott részéről. A Btk.273.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő önbíráskodás büntettének megvalósulásához nem szükséges ún. kvalifikált fenyegetés alkalmazása.

Ismeretes, hogy a fenyegetés fogalmát tárgyi és alanyi ismérvek jellemzik. Az alanyi oldal jellemzőjeként rögzített komoly félelem fogalmát mindig a konkrét körülmények alapján, a megfenyegetett személy ismeretében kell vizsgálni. Figyelemmel arra is, hogy a különböző személyek eltérő idegrendszeri, pszichés sajátosságokkal rendelkeznek. Ezt tette az elsőfokú bíróság is.

Ezért e bűncselekmény akkor is megvalósul, ha a fenyegetéssel kényszerítés nem élet vagy testi épség ellen irányul. Az irányadó ítéleti tényállás szerint a sértett számára egyértelmű volt, hogy a vádlottak engedélye nélkül a szórakozóhelyet nem hagyhatja el mindaddig, amíg az I.r. vádlott által kikísért sértettek a követelt pénzüsszeget a vádlottaknak át nem adják. E tényállásra figyelemmel az elsőfokú bíróság helyes indokát adta annak, hogy e cselekmény miért nem minősül a Btk. 175/A.§ (1) bekezdésébe ütköző emberrablás büntettének.

Az 1999. évi 544. számú Bírósági Határozat pontosan rögzíti az emberrablás és az önbíráskodás büntettének elhatárolási kérdéseit.

A védő által hivatkozott kvalifikált fenyegetés folytán történő személyi szabadság megsértése, amely a vádlottak részéről a követelés teljesítésének kikényszerítését célozza, e súlyosabb bűncselekmény törvényi tényállásának megállapítását tette volna szükségessé. A kvalifikált fenyegetés hiánya, de az ún. „egyszerű” fenyegetés megléte adott alapot a cselekmény önbíráskodás büntette szerinti minősítéséhez.

Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette az I.r. és II.r. vádlott cselekményét a társtettesi elkövetői alakzat szerint, azonban az indokolásban elmulasztotta feltüntetni ennek Btk.20.§ (2) bekezdése szerinti jogszabályi alapját. Ezt a másodfokú bíróság pótolta.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során mindkét vádlott tekintetében a súlyosító és az enyhítő körülményeket felsorolta és azokat túlnyomó részt súlyuknak megfelelően értékelte. Ugyanakkor a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottaknak fel nem róható időmúlást nagyobb nyomatékú enyhítő körülményként kellett értékelni, további enyhítő körülményként vette figyelembe a másodfokú bíróság az I.r. vádlottnak és a leányának az egészségi problémáit. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Btk.37.§-ában megfogalmazott büntetési célokat szem előtt tartva lehetőséget látott mindkét vádlott esetében a büntetés enyhítésére. Az I.r. vádlott tekintetében elsődlegesen a jelentős időmúlásra figyelemmel úgy ítélte meg, hogy a kiszabott 2 év szabadságvesztés a Btk.89.§ (2) bekezdése alapján végrehajtásában próbaidőre felfüggeszthető, mivel alaposan feltehető, hogy a büntetés célja a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhető. A II.r. vádlott esetében a neki fel nem róható jelentős időmúlás indokolta az elsőfokú bíróság által kiszabott próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés további enyhítését.

Az elsőfokú bíróság járulékos rendelkezései törvényesek azzal, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege az utóbb felmerült fordítási költségre figyelemmel pontosításra szorult.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján mindkét vádlott tekintetében helybenhagyta azzal, hogy pontosította az I.r. vádlott személyi adatait, továbbá az ő vonatkozásában az általa előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt a szabadságvesztés végrehajtása esetére rendelte beszámítani.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (2) bekezdése alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. év szeptember hó 10. napján

Dr. Czine Ágnes sk.	Dr. Ujvári Ákos sk.	Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

Az elsőfokú bíróság ítélete a másodfokú bíróság ítéletében foglalt változtatásokkal 2013. szeptember hó 10. napján jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható!

Budapest, 2013. év szeptember hó 10. napján

Dr. Czine Ágnes sk.
a tanács elnöke